

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

3444

Vragen van de leden **Bosman** en **Leegte** (beiden VVD) aan de ministers van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en van Economie, Landbouw en Innovatie over *het bericht «Desastreuze stroomprijs Bonaire»?* (ingezonden 14 augustus 2012).

Antwoord van minister **Verhagen** (Economische Zaken, Landbouw en Innovatie), mede namens de van minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties) (ontvangen 14 september 2012).

Vraag 1

Bent u op de hoogte van het artikel «Desastreuze stroomprijs Bonaire»?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Is het waar dat het Water en Energiebedrijf Bonaire N.V. (WEB) al tijdens Ecopower onterecht en bewust te weinig heeft betaald voor de geleverde energie? Is het voorts waar dat de Bonairiaanse overheid als eigenaar van WEB medeverantwoordelijk is voor de ontstaande situatie?

Antwoord 2

WEB het niet eens was met de manier waarop Ecopower de prijs van de elektriciteitsproductie berekende, onder andere ten aanzien van de doorberekening van (gestegen) kosten voor de inkoop van olie, en betaalde derhalve de door Ecopower gevraagde prijs maar ten dele. Dat was de kern van het geschil tussen beide partijen.

Op dit moment geldt de wet Elektriciteitsconcessies BES. Het bestuurscollege is op grond van de wet bevoegd om de tarieven voor de levering van elektriciteit vast te stellen. Sinds juli 2010 zijn de tarieven echter niet meer aangepast. Een van de redenen was dat WEB in de veronderstelling was dat het bedrijf niet het volledige tarief moest betalen dat door Ecopower in rekening werd gebracht.

Door de invloed die het bestuurscollege op de hoogte van de tarieven kan hebben, heeft een situatie kunnen ontstaan waarbij een tariefstelling tot stand kan komen die lager is dan de werkelijke kosten.

¹ NOS website, 13 augustus 2012, <http://nos.nl/artikel/406303-desastreuze-stroomprijs-bonaire.html>

De bestuurscolleges van de BES hebben dit zelf ook erkend en aan het ministerie van EL&I gevraagd om medewerking te verlenen aan de totstandkoming van een nieuw regulerend kader.

Vraag 3

Deelt u de mening dat het conflict tussen WEB en Ecopower, gezien de uitkomst van de arbitrage, opgelost had kunnen worden zonder het te laten escaleren? Zo nee, waarom niet? Wie vindt u voorts verantwoordelijk voor het gevolg dat de te weinig betaalde kosten met terugwerkende kracht moeten worden betaald en de lokale bevolking nu de dupe van deze actie wordt?

Antwoord 3

Via de arbitrage is uiteindelijk verdere escalatie voorkomen. Partijen zijn – na de nodige onenigheden – overeen gekomen om langs de weg van arbitrage duidelijkheid te krijgen over geschilpunten in de overeenkomst tussen WEB en Ecopower. Daarmee is een passende uitweg gevonden voor het ontstane conflict. Het is nu zaak dat alle betrokkenen in het conflict hun verantwoordelijkheid nemen om er voor te zorgen dat de continuïteit en betaalbaarheid van de energievoorziening voor de bevolking van Bonaire wordt gewaarborgd. Op dit moment geldt de wet Elektriciteitsconcessies BES. Het bestuurscollege is op grond van de wet bevoegd om de tarieven voor de levering van elektriciteit vast te stellen. Sinds juli 2010 zijn de tarieven echter niet meer aangepast. Een van de redenen was dat WEB in de veronderstelling was dat het bedrijf niet het volledige tarief moest betalen dat door Ecopower in rekening werd gebracht.

Zoals eerder vermeld willen mijn collega van I&M en ik willen eraan bijdragen dat de acuut noodzakelijke tariefstijging voor elektriciteit en water voorshands kan worden beperkt. Hoe dat kan worden gedaan, is nu onderwerp van overleg.

Vraag 4

Kunt u aangeven wat de rol van de Bonairiaanse overheid is geweest in het voorkomen van het geschil tussen WEB en Ecopower?

Antwoord 4

Het bestuurscollege is op grond van de wet Elektriciteitsconcessies BES bevoegd om de tarieven voor de levering van elektriciteit vast te stellen. Zo heeft men er bijvoorbeeld in het verleden voor gekozen om een tariefsysteem in te voeren waarbij de prijs per kWh afhankelijk is van de hoeveelheid gebruik. Sinds juli 2010 zijn de tarieven echter niet meer aangepast omdat WEB in de veronderstelling was dat het bedrijf niet het volledige tarief moest betalen dat door Ecopower in rekening werd gebracht. Het effect daarvan is nu dat de voor WEB negatieve uitspraak in de arbitragezaak alsnog in de tarieven zal moeten worden verwerkt.

Door de invloed die het bestuurscollege op de hoogte van de tarieven kan hebben, heeft een situatie kunnen ontstaan waarbij een tariefstelling tot stand kan komen die lager is dan de werkelijke kosten.

De bestuurscolleges van de BES hebben dit zelf ook erkend en aan het ministerie van EL&I gevraagd om medewerking te verlenen aan de totstandkoming van een nieuw regulerend kader.

Vraag 5

Kunt u aangeven welke actie er is ondernomen door WEB om de daadwerkelijke kosten van energie op Bonaire inzichtelijk te maken voor de bevolking? Deelt u de mening dat de inwoners van Bonaire inzicht moeten hebben in de kosten van energie? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 5

WEB heeft inmiddels een voorstel gedaan voor kostendekkende tarieven, maar is hierover door het bestuurscollege nog geen besluit genomen. WEB heeft aangegeven in het nieuwe tariefvoorstel een onderscheid te maken tussen enerzijds de productiekosten van elektriciteit en anderzijds de kosten voor distributie & levering. Dit zou de transparantie ten goede komen. Meer in het algemeen: net als in Nederland hecht ik eraan dat afnemers op Bonaire op een transparante manier worden geïnformeerd over de kosten van

energie. Ik zie het als de verantwoordelijkheid van het lokaal bestuur en van WEB om hierover helder te communiceren op het moment dat het bestuurscollege nieuwe tarieven heeft vastgesteld.

Vraag 6

Heeft de WEB een beeld van wie er op het eiland stroom afnemen en dat daadwerkelijk ook betalen? Worden er door de WEB kortingen gegeven aan bedrijven op de energierekening?

Antwoord 6

Ja. Ik heb thans geen andere informatie dan dat WEB maandelijks aan haar afnemers factureert. Wel is door WEB aangegeven dat het wateronderdeel binnen het bedrijf niet alle werkelijke kosten betaalt, waaronder de kosten voor elektriciteit die nodig is voor de productie van water. Hier lijkt sprake van kruissubsidiëring. Mede om die reden is het van belang dat op initiatief van het ministerie van EL&I een financiële en operationele audit plaatsvindt. Deze audit zal medio september zijn afgerond.

In de tariefstructuur die WEB op dit moment hanteert dalen de kosten voor het gebruik van elektriciteit naarmate het gebruik toeneemt. Bedrijven die veel elektriciteit gebruiken betalen in de huidige tariefopbouw dus een lager tarief.

Vraag 7

Kunt u aangeven of de transportkosten worden doorberekend in het tarief en wie er verantwoordelijk is voor het energieverlies bij een ondeugdelijk transportnetwerk?

Antwoord 7

Het huidige tarief van WEB is opgebouwd uit kosten voor de zogenaamde brandstofclausule en de distributie & levering van energie. De transportkosten (distributie) maken daarmee onderdeel uit van het eindgebruikerstarief. De netverliezen vormen – net als in Nederland – onderdeel van de kosten voor de distributie van elektriciteit en worden doorberekend aan de afnemers.